

Dariusz Krasnodębski

Solniki, st. 2, gm. Zabłudów, woj.
białostockie, AZP 40-88/7

Informator Archeologiczny : badania 31, 311-312

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

drzejewski, T. Grabarczyk). Finansowane przez Kasę Rolniczych Ubezpieczeń Społecznych. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 60 m².

Wykonano 34 odwierty w 3 ciągach ulokowanych na linii północ-południe oraz 9 wykopów archeologicznych. Zarejestrowane nawarstwienia mają charakter zasypiskowo-niwelacyjny i związane są z wyrównywaniem terenu po rozebranych budynkach mieszkalnych. Natrafiono na 2 relikty fundamentów, których funkcji ze względu na wysoki stopień destrukcji nie można określić. Pochodziły one z początku XX w. Zebrano niewielki zbiór zabytków, liczący 120 okazów, głównie ułamki naczyń glinianych (69 fragmentów). Zbiór ten należy datować na XVII/XVIII-XX w. Biorąc pod uwagę intensywność działań budowlanych na opisywanej działce oraz prace niwelacyjne związane z podnoszeniem i umacnianiem skarpy, należy przypuszczać, że materiał zabytkowy znajduje się tutaj na wtórnym złożu.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Sieradzkim Roczniku Muzealnym”.

Badania będą kontynuowane.

Sławno - miasto lokacyjne, woj. śląskie - patrz: późne średniowiecze

SOLNIKI, st. 2, gm. Zabłudów, woj. białostockie, AZP 40-88/7

- ślady osadnictwa ze schyłku neolitu i początków epoki brązu
- późnośredniowieczna i nowożytna osada produkcyjna (XV-XVIII w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w lipcu przez mgr. Dariusza Krasnodębskiego (Instytut Archeologii i Etnologii PAN). Finansowane przez EuRoPol GAZ SA. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 762 m².

W części wschodniej, w calcu zbudowanym z oliwkowobrazowej gliny, znaleziono 11 dużych obiektów, których rozmiary dochodziły do około 2 m, oraz pozostałości kilkunastu małych jam. Głębokość dużych obiektów dochodziła do 2,5-3 m. Wypełniska tych jam były do siebie zbliżone. W górnej ich części znajdowały się kamienie oraz duże ilości materiału ceramicznego. Pomiedzy kamieniami zaobserwowano występowanie niewielkich fragmentów drewna. Pod kamieniami zalegała jasnoszara piaszczysto-gliniasta ziemia, także zawierająca fragmenty ceramiki (z nielicznymi kamieniami). W dolnej partii jam znajdowano bardzo często fragmenty drewna. W jednym z obiektów znaleziono zachowaną prawie w całości drewnianą łopatę. W kilku jamach stwierdzono także występowanie wtrętów piasku o barwie jasnożółtej lub szarej i tłustej gliny. W dno jam, pod warstwą gliny, wbite były czasami niewielkiej średnicy paliki drewniane. Wszystkie obiekty wkopane były w tworzącą gniazda warstwę jasnobrazowo-oliwkowej gliny. Funkcja opisanych jam nie jest do końca jasna. Być może służyły one do garbowania skór lub do szlamowania gliny. Znaleziono 20 zabytków krzemienych, w tym: fragment siekierki, rylec, odłupek dwustronnie retuszowany oraz 5 rdzeni. Datowanie tych zabytków umieścić można w schyłku neolitu i początkach epoki brązu. Z innych znalezisk na uwagę zasługują: żelazna podkowa, 2 żelazne gwoździe, przęślik(?) wykonany z fragmentu ścianki ceramiki polewanej, kamienna osełka (?). Materiał masowy w postaci około 500 fragmentów ceramiki (w tym kubki, trójnogi i patelnia), datujący duże jamy, umieścić można w wieku XV-XVI. Stanowisko w Solnikach stanowi ciekawy przykład późnośredniowiecznego-nowożytnego stanowiska produkcyjnego.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii i Etnologii PAN.

Wyniki badań zostaną opublikowane w wydawnictwie „Badania na gazociągu”.

Badania będą kontynuowane.

Stary Dybów, st. XIII, gm. Radzymin, woj. warszawskie - patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

Stradów, st. 1, gm. Czarnocin, woj. kieleckie - patrz: wczesne średniowiecze

Sulejów-Podklasztorze, st. 1, gm. loco, woj. piotrkowskie - patrz: wczesne średniowiecze

Świdnica, Rynek, gm. loco, woj. wałbrzyskie - patrz późne średniowiecze

Święty Wojciech, st. l(2,3,6,7), gm. Międzyrzecz, woj. gorzowskie - patrz: wczesne średniowiecze

Tarnów-Stare Miasto, st. 14 (rynek) - patrz: późne średniowiecze

Tarnów-Stare Miasto, st. 14 (mury obronne) - patrz: późne średniowiecze

Trzemeszno, zespół klasztorny, woj. bydgoskie - patrz: późne średniowiecze

WARTA, st. 1, gm. loco, woj. sieradzkie

- nowożytnie wysypisko miejskie

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Piotra Kurowicza (Pracownia Badań i Dokumentacji Archeologicznej). Finansowane przez PSOZ. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 31 m².

Stanowisko — duże wysypisko miejskie — położone jest w północno-wschodniej części miasta na skraju skarpy. Pierwsze badania były tu prowadzone w latach 60. przez Muzeum w Sieradzu. Kilka inwestycji archeologicznych w latach ubiegłych nie powstrzymało niszczenia stanowiska. W 1997 r. założono 3 wykopy Zabezpieczono krawędź skarpy, gdzie osypywał się materiał zabytkowy.

Fragmenty naczyń oraz kafli płytowych i naczyńowych wraz z polepą, popiołem i gliną zalegały w dołach, których głębokość dochodziła do 2,7 m. Z trzech częściowo eksplorowanych jam śmietnikowych wydobyto około 5500 ułamków naczyń, 650 fragmentów kafli naczyńowych i płytowych o motywach roślinnych oraz niewielką ilość szkła naczyńowego. Wiele naczyń pochodzących z nieudanego wsadu piecowego udało się zrekonstruować. Fragmenty naczyń i kafli z dołów wysypiskowych można wstępnie datować na XVII-XVIII w.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Okręgowym w Sieradzu.

WARTA, kościół pw. św. Mikołaja, gm. loco, woj. sieradzkie

- kościół pw. św. Mikołaja ze średniowiecza i nowożytności
- cmentarz przykościelny

Ratownicze badania wykopaliskowe w związku z wymianą podłogi w kościele, przeprowadzone na przełomie września i października przez mgr. mgr. Aleksandra Andrzejewskiego i Marcina Lewandowskiego (Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego, Pracownia Dokumentacji Archeologiczno-Konserwatorskiej A. Andrzejewski, T. Grabarczyk). Finansowane przez Urząd Miasta Warta. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię około 70 m².

Wykonano 4 wykopy badawcze oraz nadzorowano 18 wykopów budowlanych.

Zebrano niewielkie ilości ruchomego materiału zabytkowego: 380 okazów uporządkowanych w 43 numerach inwentarzowych oraz 29 monet zainwentaryzowanych w oddzielnym inwentarzu. Stwierdzono, że:

1. Ściany zewnętrzne kościoła, pierwotne z połowy XIV w., spoczywają na bardzo słabych fundamentach z kamieni polnych i gruzu ceglanego spajanych gliną i posadowione są na niestabilnej warstwie piaszczystych próchnic frakcji pyłowych („kurz”).

2. Obserwowany fundament filara międzynawowego nosi ślady napraw i został przemurowany po katastrofie budowlanej, w trakcie której zawaliły się sklepienia (po 1800 r.). Jednocześnie od strony południowej zaobserwowano pionowe pęknięcie od fundamentu aż po warstwę tynku powyżej podłogi.

3. Odkryty starszy poziom użytkowy kościoła zalega około 0,3 m poniżej ostatniego. Wyznaczały go relikty podłogi z desek na legarach drewnianych, łączone drewnianymi kołkami. Wydaje się, że po-